

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

5 juli 2006

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van mevrouw Marijke Dillen, de heer Jurgen Verstrepen en mevrouw An Michiels –
betreffende het invoeren van een drugsreglement bij de openbare omroep

TOELICHTING

Drugs op televisie in familiefeuilletons zijn blijkbaar een nieuw fenomeen. We moeten vaststellen dat het gebruik van drugs in familieprogramma's op de openbare omroep niet wordt geweerd. Een en ander wordt leuk voorgesteld. Het betreft programma's waar, gezien het uur van de uitzending, vele minderjarigen naar kijken.

Daarbij werd de indruk gewekt dat drugs, zoals cannabis, een genezende werking hebben en bijvoorbeeld als middel tegen rugpijn kunnen worden aangewend of als een middel om zich te concentreren tijdens de examenperiode.

Dat is evenwel een totaal verkeerd beeld van de werkelijkheid. De boodschap in de familieprogramma's werd ongenueanceerd en eenzijdig positief voorgesteld, zonder duiding of verwittiging. Het gebruik van cannabis in deze programma's, is een totaal verkeerd signaal.

Een minderjarig publiek kan geen onderscheid maken tussen realiteit en fictie met betrekking tot de ongenueanceerde boodschap over de medicinale waarde van cannabis. Kinderen en jongeren denken niet genuanceerd en maken geen onderscheid tussen wat wel mag in een familiefeuilleton, maar niet toegelaten is voor de jongere zelf. Bij de impact en het effect van televisieboodschappen op attitudes en gedragingen van kijkers, in het bijzonder kwetsbare kijkers zoals kinderen en jongeren, moeten vragen worden gesteld. Om een vergelijking te maken: mochten kinderen al op jonge leeftijd in staat zijn het verschil te herkennen tussen reclame- en andere boodschappen, dan zou er geen reden zijn om zich druk te maken over bijvoorbeeld reclame rond kinderprogramma's, of over de invloed van reclame voor sigaretten op volwassenen.

Resultaten uit cultivatie-analyse wijzen duidelijk op verbanden tussen tv-blootstelling en gedrag (zowel in experimenten als in veldonderzoek) en dat gegeven staat helemaal los van de capaciteit om de aard van de boodschappen op zich te herkennen.

Het risico bestaat dat jongeren beginnen te experimenteren, dat het gebruik van drugs op tv sommige, vaak jongere kijkers, kan aanzetten tot druggebruik. Het gebeurt allemaal in een plezierige sfeer, zonder aandacht voor de gevolgen op langere termijn.

Dat wordt beklemtoond door specialisten, zoals prof. De Meyer, hoogleraar communicatietechnologie, en eremagistraat Van Fraechem, die als befaamd strafrechter vaak werd geconfronteerd met de drugproblematiek en de schrijnende gevolgen daarvan. Er mag worden gesteld dat de openbare omroep zonder nadenken druggebruik de facto propageert in dergelijke programma's, die niet ingebed zijn in een geheel met kritische bedenkingen over de risico's.

Dat is volledig in tegenstrijd met de inspanningen van het departement Welzijn op het vlak van preventie.

Geregeld bewijzen onderzoeken en studies dat drugpreventie absoluut geen overbodige luxe is. Integendeel, het druggebruik blijft helaas toenemen en de gemiddelde leeftijd waarop jongeren beginnen te experimenteren, wordt lager en lager.

Maar hoe kan de Vlaamse Regering een ernstig preventiebeleid voeren en daarvoor de nodige financiële middelen vrijmaken, als tegelijkertijd wordt toegestaan dat de openbare omroep, ook gefinancierd met middelen uit de Vlaamse begroting, in een familiefeuilleton druggebruik toelaat? Een dergelijke paradoxale situatie is onaanvaardbaar.

Bovendien is die situatie stuitend voor de vele ouders, leerkrachten, opvoeders, jeugdwerkers enzovoort, die worden geconfronteerd met het druggebruik van jongeren en de gevolgen daarvan. Hoe kunnen zij hun opvoedende taak ernstig uitoefenen, als kindlief op de openbare omroep wordt geconfronteerd met feuilletons waarin druggebruik als een normale – zelfs medisch verantwoorde – zaak wordt voorgesteld? Dat de openbare omroep in familiefeuilletons het gebruik van drugs toelaat, ontwapent vele ouders, opvoeders, leerkrachten, jeugdbegeleiders enzovoort, in hun strijd tegen druggebruik door jongeren.

De VRT heeft een reglement inzake roken. Dat reglement huldigt het principe van rookvrije opnames en geeft aan alle VRT-medewerkers het recht op rookvrije lucht. Enkel in zeer uitzonderlijke omstandigheden kan roken bij tv-opnames: "Roken kan bij tv-opnames uitzonderlijk toegelaten worden voor de acteurs, als het roken inhoudelijk een onvermijdelijk deel uitmaakt van de betrokken scène."

Voor het gebruik van drugs door acteurs tijdens de opnames zijn er geen reglementen. Naar analogie met bovenvermeld reglement moet ook een regle-

ment inzake drugs kunnen. Niet alleen de sigaret moet worden geweerd, ook het gebruik van drugs verdient geen enkele positieve boodschap. Naast het rookvrij-principe moet de openbare omroep ook het principe van drugvrije tv-opnames hanteren.

De media in het algemeen, maar de openbare omroep in het bijzonder, hebben hier een belangrijke opdracht en verantwoordelijkheid.

Overeenkomstig artikel 7 van de gecoördineerde mediadecreten legt de openbare omroep zijn eigen programma-aanbod en uitzendschema autonoom vast. Die autonomie werd ingevoerd om inmenging in de programmering door derden tegen te gaan. Maar een richtlijn over het gebruik van drugs is geen inmenging in de programmering, net zomin als een richtlijn over roken. Familiefuiletons kunnen perfect worden uitgezonden zonder druggebruik door de acteurs.

Marijke DILLEN

Jurgen VERSTREPEN

An MICHIELS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– overwegende dat:

- 1° het gebruik van drugs in feuilletons blijkbaar een nieuw fenomeen is dat ook in het buitenland toeneemt;
- 2° het gebruik van drugs in familiefeuilletons onaanvaardbaar is en het risico inhoudt dat kinderen en jongeren beginnen te experimenteren als ze vaststellen dat drugs als een normale zaak worden voorgesteld;
- 3° kinderen en jongeren geen onderscheid maken tussen fictie en werkelijkheid en onvoldoende het ernstige gevaar van drugs kunnen inschatten;
- 4° uit vele onderzoeken en studies blijkt dat het druggebruik blijft toenemen en drugpreventie absoluut noodzakelijk blijft;
- 5° een richtlijn over het gebruik van drugs geen inbreuk betekent op artikel 7 van de gecoördineerde mediadecreten;
- 6° de openbare omroep, naar analogie met het rookreglement, ook een reglement inzake drugs op televisie moet opstellen;

– vraagt de Vlaamse Regering er bij de openbare omroep op aan te dringen om een reglement inzake drugs op te stellen, naar analogie met het rookreglement, waarbij een algemeen drugverbod in alle programma's wordt uitgevaardigd, waarbij druggebruik bij televisieopnamen uitzonderlijk kan worden toegelaten voor acteurs als het druggebruik inhoudelijk een onvermijdelijk deel uitmaakt van de betrokken scène, en op voorwaarde dat het druggebruik niet positief wordt voorgesteld en niet wordt gebagatelliseerd.

Marijke DILLEN

Jurgen VERSTREPEN

An MICHIELS
